

BUYRUQ

26 yanvar 2024 yil.

TOSHKENT

56-H-son

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш услуги"ни тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 11 майдаги ПҚ-240-сон «Давлат бошқаруви соҳасида коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш механизмларини такомиллаштириш ва ушбу соҳада жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги ҳамда Адлия вазирлигининг 2022 йил 31 августдаги "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, шу жумладан уларнинг ҳудудий бўлинмалари, давлат унитар корхоналари ва муассасалари, давлат улуши 50 фоиздан юқори ташкилотлар фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш услуги"ни тасдиқлаш тўғрисида"ги 3383-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида **б у ю р а м а н** :

1. "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш услуги" 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Жамиятнинг барча бошқарма, корхона ва ташкилотлари томонидан ушбу услуги ижро учун қабул қилинсин ва ижроси таъминлансин.

3. Жамиятнинг барча бошқарма, корхона ва ташкилотлари ушбу услуги асосида ўзларининг ички ҳужжатларини ишлаб чиқсин ва фаолиятига татбиқ қилинишини таъминласин.

4. Жамиятнинг 2022 йил 4 июлдаги "Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича асосий ички идоравий ҳужжатларини тасдиқлаш тўғрисида"ги 647-Н-сонли буйруғининг 1-илласи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Бошқарув раиси ҳузуридаги котибият (Абдуразаков) ва Коррупцияга қарши курашиш бошқармаси (Зулфикаров) ушбу буйруқ ва иловаларни электрон шаклда Жамиятнинг барча бошқарма, корхона ва ташкилотларига етказилишини таъминласин.

6. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Бошқарув раиси**З.Ғ. Нарзуллаев**

“Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти
фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни
аниқлаш ва баҳолаш
УСЛУБИЁТИ

Мазкур Услубиёт “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамиятининг (бундан буён матнда Жамият деб юритилади) фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Жамият фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолашнинг мақсадлари қуйидагилардан иборат:

Жамиятнинг коррупциявий хавф-хатарга энг кўп дуч келадиган вазифа ва функцияларини аниқлаш ҳамда коррупциявий хавф-хатар юқори бўлган лавозимлар рўйхатини шакллантириш;

коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш.

2. Коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш қуйидагилар ишлаб чиқилишини назарда тутати:

коррупциявий хавф-хатарлар харитаси;

коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур;

коррупциявий хавф-хатар юқори бўлган лавозимлар рўйхати;

коррупцияга мойил бўлган муносабатлар электрон реестри.

3. Ушбу Услубиётда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

коррупциявий хавф-хатар — шахснинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида қонунга хилоф равишда мавжуд сабаб ва шароитларда коррупциявий хатти-харакатларни содир этиш эҳтимоли;

коррупциявий хавф-хатарлар харитаси — Жамият фаолиятида амалга ошириладиган вазифа ва функциялар (жараёнлар) билан боғлиқ юзага келиши мумкин бўлган коррупциявий хавф-хатарнинг тавсифи ва даражаси, функцияларни (жараёнларни) тартибга солувчи механизмлар, функцияларни (жараёнларни) амалга оширишга масъул бўлган лавозим, коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш чоралари, қолдиқ коррупциявий хавф-хатар даражаси, коррупциявий хавф-хатарни бартараф этиш чораларини амалга оширишга масъул ижрочиларни ўз ичига олган ҳужжат;

коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик — коррупция аломатларига эга бўлган, содир этилганлиги учун қонунчиликда жавобгарлик назарда тутилган қилмиш;

коррупциявий хавф-хатарларни баҳолаш — Жамиятнинг фаолиятини (вазифа ва функцияларини) таҳлил қилиш, мавжуд коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва ушбу хавф-хатарлар даражасини баҳолаш бўйича фаолият;

қолдиқ хавф-хатар — аниқланган коррупциявий хавф-хатарни бартараф этиш юзасидан белгиланган чорадан кейин сақланиб қоладиган хавф-хатар;

махсус бўлинма — Жамиятдаги коррупцияга қарши ички назорат тузилмаси;

ишчи гуруҳ — коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари мавжуд бўлмаган ташкилотларда коррупциявий хавф-хатарларни баҳолаш учун тузиладиган ходимлар таркиби.

4. Жамият томонидан коррупциявий хавф-хатарларни баҳолаш ҳар йили 1 мартга қадар амалга оширилади.

2-боб. Коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолашни ташкил этиш

5. Коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш жамият тизимига кирувчи барча таркибий ва ҳудудий бўлинмаларни қамраб олиши лозим.

Бунда, коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш махсус бўлинма ёки ишчи гуруҳ томонидан амалга оширилади.

6. Ишчи гуруҳ аъзолари Жамиятнинг таркибий бўлинмалари раҳбарларидан иборат таркибда ташкил этилади.

Жамиятнинг биринчи раҳбари томонидан ишчи гуруҳ таркиби тасдиқланади ҳамда унинг фаолияти мувофиқлаштирилади.

7. Коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолашда жамият марказий аппаратининг махсус бўлинмаси (ишчи гуруҳ) томонидан қуйидаги вазифалар амалга оширилади:

коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш бўйича ишларни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш;

Жамиятнинг коррупциявий хавф-хатарлар харитасини ишлаб чиқиш;

Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур лойиҳасини ишлаб чиқиш;

Жамиятнинг тузилмасига кирувчи ташкилотлар ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан ишлаб чиқилган коррупциявий хавф-хатарлар харитаси ва коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур лойиҳаларини кўриб чиқиш ва уларни такомиллаштириш юзасидан таклифлар бериш;

Жамоатчилик томонидан берилган таклифлар асосида Жамиятнинг коррупциявий хавф-хатарлар харитасини ва коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур лойиҳасини такомиллаштириш.

8. Жамиятнинг тузилмасига кирувчи ташкилотлар ва унинг ҳудудий бўлинмаларидаги махсус бўлинма (ишчи гуруҳ) қуйидаги вазифаларни амалга оширади:

коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш ишларини ташкил этиш;

коррупциявий хавф-хатарлар харитасини ва коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур лойиҳаларини ишлаб чиқиш.

3-боб. Коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш тартиби

9. Жамият фаолиятининг (вазифа ва функцияларининг) тавсифи ушбу Услубиётнинг 1-иловасига мувофиқ шаклда тузилади.

10. Жамият фаолиятидаги (вазифа ва функциялардаги) коррупциявий хавф-хатарлар ички ва ташқи ахборот манбалари асосида аниқланади.

11. Ички ахборот манбалари қуйидагилардан иборат:

Жамият фаолиятининг (вазифа ва функцияларининг) ҳуқуқий асоси;

ички текширув материаллари, шу жумладан хизмат текшируви материаллари;

одоб-ахлоқ комиссияси мажлисларининг йиғилиш баённомалари;

коррупцияга қарши курашиш ишларининг мониторинг натижалари;

махсус бўлинма (ишчи гуруҳ) томонидан Жамият фаолияти (вазифа ва функциялари) юзасидан ўтказилган сўровномалар, шу жумладан социологик тадқиқотлар натижалари ва бошқалар.

12. Ташқи ахборот манбалари қуйидагилардан иборат:

Жамият фаолияти тўғрисидаги ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги мурожаатлар (хабарлар) ва статистик маълумотлар;

Агентлик ёки бошқа давлат ташкилотлари томонидан Жамият фаолияти (вазифа ва функциялари) юзасидан ўтказилган сўровномалар, шу жумладан социологик тадқиқотлар натижалари;

ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан тақдим этилган материаллар ва бошқалар.

13. Жамиятнинг фаолиятидаги (вазифа ва функцияларидаги) коррупциявий хавф-хатарларни аниқлашда қуйидаги ҳолатлар таҳлил қилиниши лозим:

Жамиятнинг ходими томонидан содир этилган коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик;

Жамият фаолиятини (вазифа ва функцияларини) амалга оширишда жисмоний ва юридик шахслар учун сунъий тўсиқларнинг мавжудлиги;

ўз вақтида қарор қабул қилмаслик, асоссиз тезкор тартибда қарор қабул қилиш;

ҳужжатлар, электрон маълумотлар базаларига била туриб ёлғон маълумотларнинг киритилиши;

хизмат ваколатларини амалга оширишда манфаатлар тўқнашуви;
ваколатларни амалга оширишда маҳаллийчилик, ҳомийлик, уруғ-аймоқчилик каби ҳолатларнинг мавжудлиги.

14. Жамият фаолиятидаги (вазифа ва функцияларидаги) коррупциявий хавф-хатарларнинг даражаси қуйидаги ўлчовларда баҳоланади:

“паст”;
“ўрта”;
“юқори”.

15. Коррупциявий хавф-хатар даражасига баҳо бериш мазкур Услубиётнинг **2-иловасидаги** мезонлар асосида амалга оширилади.

4-боб. Коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш чоралари

16. Коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш чоралари қуйидаги шаклларда амалга оширилиши мумкин:

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ички идоравий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш;

инсон омилини қисқартириш ва Жамият фаолиятини (вазифа ва функцияларини) рақамлаштириш, шаффоқликни таъминлаш, жамоатчилик назоратини йўлга қўйиш;

Жамият фаолиятини (вазифа ва функцияларини) тартибга солиш чораларини кўриш;

Жамият ходимлари ва жисмоний шахслар ўртасида тўғридан-тўғри алоқани максимал даражада чеклаш;

расмий веб-сайт ва бошқа оммавий ахборот воситаларида Жамият томонидан амалга ошириладиган давлат харидлари тўғрисидаги маълумотларни жойлаштириш ва тарқатиш;

давлат хизматларини кўрсатиш жараёнини соддалаштириш, асосиз чекловларни, ортиқча маъмурий тартиб-таомилларни бекор қилиш, бюрократик тартибга солиш механизмларини йўқ қилиш, тақдим этилган ҳужжатлар сони ва қарор қабул қилиш муддатларини қисқартириш;

Жамият томонидан коррупцияга қарши курашишга қаратилган тушунтириш ишларини амалга ошириш, профилактик суҳбатлар ўтказиш, ишонч телефонлари ва алоқа каналларида тарғибот ишларини амалга ошириш;

ходимларнинг коррупцияга қарши курашиш ва манфаатлар тўқнашувини бошқариш бўйича ички ҳужжатларга ҳар куни, ўзаро ва тўлиқ риоя қилишларини назорат қилиш.

Жамият коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш бўйича қонунчилик ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа чора-тадбирларни ҳам амалга ошириши мумкин.

17. Коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш бўйича мазкур Услубиётнинг **16-бандида** белгиланган чоралардан келиб чиқиб, қолдиқ хавф-хатар даражасини баҳолаш мазкур Услубиётнинг **2-иловасидаги** мезонлар асосида амалга оширилади.

18. Жамият марказий аппаратининг махсус бўлинмаси (ишчи гуруҳи) томонидан мазкур Услубиётнинг **3-иловасига** мувофиқ шаклда марказий аппаратнинг коррупциявий хавф-хатарлар харитаси лойиҳаси ишлаб чиқилади.

19. Жамиятнинг тузилмасига кирувчи ташкилотлар ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан ушбу Услубиётнинг **3-иловасига** мувофиқ шаклда коррупциявий хавф-хатарлар харита лойиҳалари ва мазкур Услубиётнинг **4-иловасига** мувофиқ шаклда коррупцияга қарши курашиш бўйича дастур лойиҳалари ишлаб чиқилади.

Бунда, мазкур лойиҳалар Жамият марказий аппаратининг махсус бўлинмасига (ишчи гуруҳига) умумлаштириш учун тақдим қилинади.

20. Жамият марказий аппаратининг махсус бўлинмаси (ишчи гуруҳи) томонидан Жамият фаолиятидаги (вазифа ва функцияларидаги) коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш натижалари асосида Жамиятнинг умумлаштирилган коррупциявий хавф-хатарлар харитаси ишлаб чиқилади ва «E-anticor.uz» электрон платформасига ҳар йили 1 февралга қадар киритилади.

21. Жамият марказий аппаратининг махсус бўлинмаси (ишчи гуруҳи) томонидан «E-anticor.uz» электрон платформасида жойлаштирилган коррупциявий хавф-хатарлар харитасига асосан автоматик равишда қуйидаги ҳужжатлар шакллантирилади:

Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича дастури;

Коррупциявий хавф-хатар даражасига баҳо бериш бўйича

МЕЗОНЛАР

Коррупциявий хавф-хатар даражаси	Мезонлар
Юқори*	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) автоматлаштирилмаган
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) тартибга солинмаган назоратсиз тартибда иш жойида жисмоний ёки юридик шахслар билан тўғридан-тўғри алоқа қилиш имконияти мавжуд
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) доирасида қарорни лойиҳасини тайёрлашда, кўриб чиқишда ва қабул қилишда бир шахс иштирок этиши
	Жамиятнинг фаолиятини (вазифа ва функцияни) бажаришда коррупциявий хатти-ҳаракат содир этилган (жиноят содир этилганлиги суд томонидан тасдиқланган)
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) қисман автоматлаштирилган
Ўрта*	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) қисман тартибга солинган
	назорат тартибида иш жойида жисмоний ёки юридик шахслар билан тўғридан-тўғри алоқа қилиш имконияти мавжуд
	Жамиятнинг фаолиятини (вазифа ва функцияни) доирасида қарорни лойиҳасини тайёрлашда, кўриб чиқишда ва қабул қилишда иккита шахс иштирок этиши
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) бажаришда коррупциявий хатти-ҳаракат содир этилганлиги тўғрисидаги маълумот мавжуд (жиноят содир этилганлиги суд томонидан тасдиқланмаган)
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) тўлиқ автоматлаштирилган
Паст**	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) тўлиқ тартибга солинган
	жисмоний ёки юридик шахслар билан тўғридан-тўғри алоқа қилиш имконияти мавжуд эмас
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) доирасида қарорни лойиҳасини тайёрлашда, кўриб чиқишда ва қабул қилишда уч ва ундан ортиқ шахс иштирок этиши
	коррупциявий хатти-ҳаракат ва коррупциявий хатти-ҳаракат содир этилганлиги тўғрисидаги маълумот мавжуд эмас
	Жамиятнинг фаолияти (вазифа ва функцияси) тўлиқ тартибга солинган

*Махсус бўлинма (ишчи гуруҳ) томонидан Жамиятнинг фаолигида (вазифа ва функциясида) аниқланган хавф-хатарнинг юқори ёки ўрта даражада деб баҳолаш Жамият раҳбари билан келишган ҳолда амалга оширилади.

**Жамиятнинг фаолигида (вазифа ва функциясида) аниқланган коррупциявий хавф-хатар даражасини баҳолашда, агарда паст даражадаги мезонларнинг бири мавжуд бўлса, ўша коррупциявий хавф-хатар даражаси паст даражада деб баҳоланади.

“Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти
фаолигида коррупциявий хавф-хатарларни
аниқлаш ва баҳолаш услубиётига
3-ИЛОВА

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Жамият бошарув раиси
_____ Ф.И.О.
« ____ » _____ йил

_____нинг фаолигидаги коррупциявий хавф-хатарларнинг
ХАРИТАСИ

Т/р	Коррупциявий хавф-хатарнинг тавсифи	Коррупциявий хавф-хатарнинг даражаси (паст, ўрта, юкори)	Функцияларни (жараёнларни) амалга оширишга масъул бўлган лавозим	Функцияларни (жараёнларни) тартибга солувчи механизм	Коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш чоралари	Қолдиқ коррупциявий хавф-хатар даражаси (паст, ўрта, юкори)	Масъул ижрочилар
	1. Таркибий бўлинманинг номи*						
1.	1. Жамият функцияси номи						
	1. Функцияга оид муносабат номи						
	1. Жараён номи						
	2. Жараён номи						
	2. Таркибий бўлинманинг номи*						
2.	1. Жамият функцияси номи						
	1. Функцияга оид муносабат номи						
	1. Жараён номи						
	2. Жараён номи						

“Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти
фаолигида коррупциявий хавф-хатарларни
аниқлаш ва баҳолаш услубиётига
4-ИЛОВА

Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш

ДАСТУРИ

Т/р	Коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш чора-тадбирлари	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Ижро учун масъуллар